

H. C. Andersen – Eventyr 141: Loppen og Professoren. Et eventyr. (1874/1872) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel pga. såkaldt konverterings-divergens; læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.	H. C. Andersen – Eventyr 141: Loppen og Professoren. Et eventyr. (1874/1872) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel pga. såkaldt konverterings-divergens; læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.
Der var en Luftskipper, ham gik det galt, Ballonen sprak, Manden dumpede og slog sig i Stykker. Sin Dreng havde han to Minuter forud sendt ned med Faldskjærm, det var Drengens Lykke; han blev uskadt og gik om med store Kundskaber til at blive Luftskipper, men han havde ikke Ballon og ikke Midler til at skaffe sig denne. Leve maatte han, og saa lagde han sig efter Behændigheds Konster, og at kunne tale med Maven, det kaldes at være Bugtaler. Ung var han og saa godt ud, og da han fik Mundskjæg og kom i gode Klæder, kunde han antages for et Grevebarn. Damerne fandt ham smuk, ja een Jomfru blev saa betagen af hans Deilighed og hans Behændigheds Konst, at hun fulgte med ham til fremmede Byer og Lande; der kaldte han sig Professor, mindre kunde det ikke være. Hans stadige Tanke var at faae sig en Luftballon og gaae tilveirs med sin lille Kone, men de havde endnu ikke Midlerne. "De komme!" sagde hun. "Bare de vilde!" sagde hun. "Vi ere jo unge Folk! og nu er jeg Professor. Smuler er ogsaa Brød!" Hun hjalp ham trolig, sad ved Døren og solgte Billetter til Forestillingen, og det var en kold Fornøjelse om Vinteren. Hun hjalp ham ogsaa i eet Konststykke. Han puttede sin Kone i	Der var en luftsipper, ham gik det galt: ballonen sprak, manden faldt ned og slog sig i stykker. To minutter tidligere havde han sendt sin dreng ned med faldskærm og det var drengens lykke. Han var uskadt og gik nu omkring med stort talent for at blive luftsipper, men han havde ikke en luftballon og ikke midler til at skaffe sig en. Leve skulle han jo, og så lærte han sig at trylle, og at kunne <i>tale med maven</i> – det kaldes at være bugtaler. Ung var han og godt så han ud, og da han fik skæg og flot tøj på, lignede han nærmest et grevebarn. Damerne fandt ham smuk, ja en ung pige blev så betaget af hans dejlighed og hans tryllekunst, at hun fulgte med ham til fremmede byer og lande. Der kaldte han sig <i>professor</i>, mindre kunne det ikke være! Hans stadige tanke var at få sig en luftballon og gå til vejrs med sin lille kone, men de havde endnu ikke midlerne. "De kommer!" sagde han. "Bare de ville!" sagde hun. "Vi er jo unge folk! og nu er jeg professor. Smuler er også brød!" Hun hjalp ham trofast, sad ved døren og solgte billetter til forestillingen, og det var en kold fornøjelse om vinteren. Hun hjalp ham også i en tryllekunst. Han puttede sin kone i bordskuffen, en stor bordskuffe. Der krøb hun ind i

Bordskuffen, en stor Bordskuffe; der krøb hun ind i Bagskuffen, og saa var hun ikke at see i Forskuffen; det var som en Øienforblændelse.

Men en Aften da han trak Skuffen ud, var hun ogsaa borte fra ham; hun var ikke i Forskuffen, ikke i Bagskuffen, ikke i hele Huset, ikke at see, ikke at høre. Det var hendes Behændigheds Konst. Hun kom aldrig igjen; hun var kjed af det, og han blev kjed i det, tabte sit gode Humeur, kunde ikke mere lee og gjøre Løier, og saa kom der ingen Folk; Fortjenesten blev daarlig, Klæderne bleve daarlige; han eiede tilsidst kun en stor Loppe, et Arvegods efter Konen, og derfor holdt han saa meget af den. Saa dresserede han den, lærte den Behændigheds Konster, lærte den at præsentere Gevær og skyde en Kanon af, men lille.

Professoren var stolt af Loppen, og den var stolt af sig selv; den havde lært Noget og havde Menneskeblod og været i de største Byer, var blevet seet af Prindser og Prindsesser, havde vundet deres høje Bifald. Det stod trykt i Aviser og paa Plakater. Den vidste, at den var en Berømt og kunde ernære en Professor, ja en heel Familie.

Stolt var den og berømt var den, og dog, naar den og Professoren reiste, toge de paa Jernbane fjerde Plads; den kommer ligesaa hurtigt som første. Det var et stiltiende Løfte, at de aldrig vilde skilles ad, aldrig gifte sig, Loppen vilde blive Ungkarl og Professoren Enkemand. Det gaaer lige op.

"Hvor man gjør størst Lykke," sagde Professoren, "der skal man ikke komme to Gange!" Han var en Menneskekjender og det er ogsaa en Kundskab.

Tilsidst havde han bereist alle Lande, uden de Vildes Land; og saa vilde han til de Vildes Land; der æde de rigtignok christne Mennesker, vidste Professoren, men han var ikke rigtig Christen og Loppen var ikke rigtig Menneske, saa meente han, at de nok turde reise der og have en god Fortjeneste.

De reiste med Dampskib og med Seilskib; Loppen gjorde sine Konster, og saa havde de fri Reise underveis og kom til de Vildes Land.

Her regjerede en lille Prindsesse, hun var kun otte Aar, men hun regjerede; hun havde taget

bagskuffen, og så var hun ikke at se i forskuffen. Det var som en øjenforblændelse!

Men en aften da han trak skuffen ud, var **konen** også **væk for professoren**. Hun var ikke i forskuffen, ikke i bagskuffen, ikke i hele huset, ikke at se, ikke at høre. Det var **hendes tryllekunst!** Hun kom aldrig igen. Hun **var** ked af det, og han **blev** ked **af** det, tabte sit gode humør, kunne ikke mere le og **lave** løjer, og så kom der ingen folk. Fortjenesten blev dårlig, **kostumerne så stadig** dårligere **ud**. Han ejede til sidst kun en stor loppe, et **arvestykke** efter konen, og derfor holdt han så meget af den. Så dresserede han **loppen**, lærte den **tryllekunster**, lærte den at præsentere gevær og skyde en kanon af, **en** lille.

-
Professoren var stolt af loppen, og den var stolt af sig selv. Den havde lært noget og havde menneskeblod og **havde** været i de største byer, var blevet set af prinser og prinsesser, havde vundet deres høje bifald. Det stod trykt i aviser og på plakater. Den vidste, at den var en berømt og kunne ernære en professor, ja en hel familie.

Stolt var den og berømt var den, og dog, når **loppen** og professoren rejste, tog de **med** jernbanens **billige 4. classes** tog**vogn**. Den kommer lige så hurtigt **frem** som **1. klasse!** Det var et stiltiende løfte, at de aldrig ville skilles ad, **og** aldrig gifte sig – loppen ville **forblive** ungkarl og professoren enkemand. Det går lige op. "Hvor man gør størst lykke," sagde professoren, "**der** skal man ikke komme to gange!" Han var en menneskekender og det er også **et talent**.

-
Til sidst havde han berejst alle lande, **bortset fra** de vildes land. **Og** så ville han til de vildes land. **Der** æder de rigtignok kristne mennesker, vidste professoren. **Men** han var ikke rigtig kristen og loppen var ikke rigtig menneske, så han **mente**, at de nok turde rejse der og **få** en god fortjeneste.

-
De rejste med dampskib og med seilskib. Loppen gjorde sine kunster undervejs, og så havde de fri **rejse og** kom til de vildes land. **Her** regjerede en lille prinsesse, hun var kun otte år, men hun regjerede. **Hun** havde taget magten fra **sin far** og mor, for hun havde **vilje** og var så

Magten fra Fader og Moder, for hun havde en Villie og var saa mageløs yndig og uartig.

Strax, da Loppen præsenterede Gevær og skød Kanonen af, blev hun saa indtaget i Loppen, at hun sagde: "Ham eller Ingen!" Hun blev ganske vild af Kjærlighed og var jo allerede vild iforveien.

"Søde, lille fornuftige Barn!" sagde hendes egen Fader, "kunde man først gjøre et Menneske af den!"

"Det lader Du mig om, Gamle!" sagde hun, og det var ikke net sagt af en lille Prindsesse, der taler til sin Fader, men hun var vild.

Hun satte Loppen paa sin lille Haand.

"Nu er Du et Menneske, regjerende med mig; men Du skal gjøre hvad jeg vil, ellers slaaer jeg Dig ihjel og spiser Professoren."

Professoren fik en stor Sal at boe i. Væggene vare af Sukkerrør, dem kunde han gaae og slikke, men han var ikke Slikmund. Han fik en Hængekoie at sove i, det var, som laae han i en Luftballon, den han altid havde ønsket sig, og som var hans stadige Tanke.

Loppen blev hos Prindsessen, sad paa hendes lille Haand og paa hendes fine Hals. Hun havde taget et Haar af sit Hoved, det maatte Professoren binde Loppen om Benet, og saa holdt hun den bunden til det store Koralstykke, hun havde i Øreflippen.

Hvor det var en deilig Tid for Prindsessen, ogsaa for Loppen, tænkte hun; men Professoren fandt sig ikke tilfreds, han var Reisemand, holdt af at drage fra By til By, læse i Aviserne om sin Udholdenhed og Kløgt i at lære en Loppe al menneskelig Gjerning. Dag ud og ind laae han i Hængekoiene, dovnede og fik sin gode Føde: friske Fugle-Æg, Elephant-Øine og stegte Giraffe-Laar; Menneskeæderne leve ikke kun af Menneskekød, det er en Delicatesse; "Barne-Skulder med skarp Sauce," sagde Prindsessemoderen, "er det meest delicate."

Professoren kjedede sig og vilde gjerne bort fra de Vildes Land, men Loppen maatte han have med, den var hans Vidunder og Levebrød. Hvorledes skulde han fange og faae den. Det var ikke saa let.

Han anspændte alle sine Tanke-Evner og saa sagde han: "nu har jeg det!"

mageløs yndig og uartig.

Straks, da loppen præsenterede gevær og skød kanonen af, blev hun så **betaget af** loppen, at hun sagde: "Ham eller ingen!" Hun blev ganske vild af kærlighed og var jo allerede vild i forvejen.

-

"Søde, lille, fornuftige barn!" sagde hendes far.

"**Kunne** man **bare** først gøre et menneske af den?"

"Det lader du mig om, gamle!" sagde hun, og det var ikke **pænt** sagt af en lille prinsesse, der taler til sin far, men hun var vild.

Hun satte loppen på sin lille hånd.

"Nu er du et menneske, **der** regerer **sammen** med mig. **Men** du skal gøre hvad *jeg* vil, ellers slår jeg dig ihjel og spiser professoren."

Professoren fik en stor sal at bo i. Væggene var af sukkerrør, dem kunne han gå og slikke **på**, men han var ikke slikmund. Han fik en hængekøje at sove i. **Det** var, som **om** han lå i en luftballon, den han altid havde ønsket sig, og som var hans stadige tanke.

Loppen blev hos prinsessen, sad på hendes lille hånd og på hendes fine hals. Hun havde taget et hår af sit hoved, det måtte professoren binde om benet **på** loppen, og så holdt hun den bundet til det store koral-**smykke**, hun havde i øreflippen. Hvor var det en dejlig tid for prinsessen – **og** også for loppen, tænkte hun. **Men** professoren **befandt** sig ikke **så vel tilpas**. Han var rejsemand, holdt af at **tage** fra by til by, læse i aviserne om sin udholdenhed og **evne til** at lære en loppe **alle mulige** menneskelige gerninger. Dag ud og ind lå han **nu** i hængekøjen, dovnede og fik sin gode **mad serveret**: friske fugleæg, elefantøjne og stegte giraflår. **De vilde** menneskeædere lever **jo** ikke kun af menneskekød, **det** er **udelukkende** en delicatesse. "Barne-skulder med skarp sovs," sagde prinsesse-moderen, "er det mest delikate."

-

Professoren kedede sig og ville gerne bort fra de vildes land, men han måtte have loppen med, den var hans vidunder og levebrød. **Hvordan** skulde han fange **den** og få den **med**? Det var ikke så let.

Han spændte alle sine tankeevner og så sagde han: "*Nu* har jeg det!"

"Prinsesse-far: **giv** mig noget at bestille! Må jeg

"Prindsesse-Fader: forund mig Noget at bestille! Maa jeg indøve Landets Beboere i at præsentere, det er det man i Verdens største Lande kalder Dannelsel!" "Og hvad kan Du lære mig!" spurgte Prindsesse-Faderen. "Min største Konst," sagde Professoren, "at fyre en Kanon af saa hele Jorden bæver, og alle Himlens lækreste Fugle falde stegte ned! Det er der Knald ved!" "Kom med Kanonen!" sagde Prindsesse-Faderen. Men i hele Landet var der ingen Kanon, uden den Loppen havde bragt, og den var for lille. - "Jeg støber en større!" sagde Professoren. "Giv mig bare Midlerne! Jeg maa have fiint Silketøi, Naal og Traad, Toug og Snore, samt Mavedraaber for Luftballoner, de blæse op, lette og løfte; de give Knaldet i Kanon-Maven." - Alt hvad han forlangte fik han. Hele Landet kom sammen for at see den store Kanon. Professoren kaldte ikke, før han havde Ballonen heel færdig til at fylde og gaee op. Loppen sad paa Prindsessens Haand og saae til. Ballonen blev fyldt, den bovnede og kunde neppe holdes, saa vild var den. - "Jeg maa have den tilveirs, at den kan blive afkølet;" sagde Professoren og satte sig i Kurven, der hang under den. "Ene kan jeg ikke magte at styre den. Jeg maa have en kyndig Kammerat med, for at hjælpe mig. Her er Ingen der kan det uden Loppen!" "Jeg tillader det nødig!" sagde Prindsessen, men rakte dog Loppen til Professoren, som satte den paa sin Haand. "Slip Snorer og Toug!" sagde han. "Nu gaaer Ballonen!" De troede han sagde: "Kanon!" Og saa gik Ballonen høiere og høiere, op over Skyerne, bort fra de Vildes Land. Den lille Prindsesse, hendes Fader og Moder, hele Folket med stod og ventede. De vente endnu, og troer Du det ikke, saa reis til de Vildes Land, der taler hvert Barn om Loppen og Professoren, troer at de komme igjen, naar	lære landets beboere at få det man i verdens største lande kalder <i>dannelsel</i>?" - "Og hvad kan du så lære mig!" spurgte prinsessens far. "Min største kunst," sagde professoren, "den at fyre en kanon af så hele jorden ryster, og alle himlens lækreste fugle falder stegte ned! Det er der <i>knald</i> ved!" "Kom med kanonen!" sagde prinsessens far. - Men i hele landet var der ingen kanoner, bortset fra den loppen havde medbragt, og den var for lille. "Jeg støber en større kanon!" sagde professoren. "Giv mig bare midlerne! Jeg må have fine silkestoffer, nål og tråd, tov og snor, samt særlige mavedråber til luftballoner - de blæser op, letter og løfter, og de giver selve <i>knaldet</i> i kanonmaven." Alt hvad han forlangte fik han. Hele landets befolkning kom sammen for at se den store kanon. Professoren kaldte dog ikke på dem, før han havde ballonen helt færdig til at blive fyldt op og stige til vejrs. Loppen sad på prinsessens hånd og så til. Ballonen blev fyldt, den udvidede sig og kunne næppe holdes nede, så vild var den. "Jeg må have den til vejrs, så den kan blive afkølet," sagde professoren og satte sig i kurven, der hang under ballonen. "Alene kan jeg ikke magte at styre den. Jeg må have en kyndig kammerat med, for at hjælpe mig. Her er jo ingen der kan styre, bortset fra loppen!" "Jeg tillader det nødig!" sagde prinsessen, men rakte dog loppen til professoren, som satte den på sin hånd. "Slip snore og tov!" sagde han. "Nu går ballonen!" De troede han sagde: "<i>kanonen</i>!" Og så gik ballonen højere og højere til vejrs, op over skyerne, og langt bort fra de vildes land. Den lille prinsesse, hendes far og mor – og hele folket med – stod og ventede. De venter endnu – og tror du det ikke, så rejs til de vildes land: dér taler hvert barn om loppen og professoren, og tror at de kommer tilbage igen, når kanonen er kølet af.
---	--

Kanonen er kølet af, men de komme ikke, de ere hjemme hos os, de ere i deres Fædreland, kjøre paa Jernbane, første Plads, ikke fjerde; de have god Fortjeneste, stor Ballon. Ingen spørger, hvorledes de have faaet Ballonen eller hvorfra de have den, de ere holdne Folk, hædrede Folk, Loppen og Professoren.	Men de kommer ikke, de er hjemme hos os, de er i deres fædreland, kører med jernbane – på 1. klasse, ikke på 4.! Og de har god fortjeneste, stor ballon. Ingen spørger, hvordan de har fået ballonen eller hvor de har den fra. De er nu holdne folk, hædrede folk, Loppen og Professoren.
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte ´digitale fejl´ i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©